

Notícies sobre pintors i dauradors en documents de Cervera (1684-1737)

News about painters and gilders in documents of Cervera (1684-1737)

Josep M. Llobet i Portella

Doctor en Història. Professor del Centre Associat UNED Cervera

RESUM

En aquest article, fem alguns comentaris sobre diversos pintors i dauradors que són esmentats en 24 documents que van des de l'any 1684 fins al 1737. Aquests 24 documents, que oferim parcialment transcrits, no són la totalitat dels textos localitzats sobre aquests artistes, sinó una selecció dels que hem cregut que podien aportar alguna informació rellevant sobre l'activitat artística de cada un d'ells. No hem transcrit aquelles parts dels documents que no tenen relació directa amb el tema estudiat i que podien fer excessivament feixuga la lectura dels textos. Tots els documents transcrits es conserven a l'Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG), ubicat a Cervera.

ABSTRACT:

In this article, we make some comments on various painters and gilders that are mentioned in twenty-four documents dating from 1684 to 1737. These twenty-four documents, which we offer partially transcribed, are not the totality of texts located about these artists, but a selection of those that we believe could provide some relevant information regarding the artistic activity of each of them. Those parts of documents that are not directly related to the studied topic and that could make the reading of the texts too heavy have not been transcribed. All the transcribed documents are preserved in the Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG), located in Cervera.

PARAULES CLAU

Art, pintors, dauradors, Cervera, segles XVII i XVIII

KEYWORDS

Art, painters, gilders, Cervera, 17th and 18th centuries.

1. Introducció

En aquest article fem alguns comentaris sobre diversos pintors i dauradors que són esmentats en 24 documents que van des de l'any 1684 fins al 1737. Aquests 24 documents, que oferim parcialment transcrits, no són la totalitat dels textos localitzats sobre aquests artistes, sinó una selecció dels que hem cregut que podien aportar alguna informació rellevant sobre l'activitat artística de cada un d'ells. No hem transcrit aquelles parts dels documents que no tenen relació directa amb el tema estudiat i que podien fer excessivament feixuga la lectura dels textos. Tots els documents transcrits es conserven a l'Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG), ubicat a Cervera.

2. Pintors i dauradors

2.1. *Bernat Amorós*

La primera notícia que tenim de l'estada a Cervera d'aquest pintor és de l'any 1686. Sabem que el dia 27 de juliol d'aquell any el jove cerverí Lluís Tarrats es va posar, per un període de sis anys, com a aprenent i deixeble de Bernat Amorós, que consta com a pintor i daurador, el qual era natural de Barcelona i en aquell temps es trobava a Cervera, amb la finalitat que li ensenyés els oficis de pintor i daurador. Lluís Tarrats es comprometé a servir el mestre i la seva família, tant de dia com de nit, i a fer totes aquelles coses lícites i honestes que li fossin manades. Quant a les obligacions de Bernat Amorós, eren, a més d'ensenyar-li els dos oficis, donar-li menjar i beure i proveir-lo de calçat i vestit, fins i tot en cas de malaltia (doc. 3).

El dia 25 de setembre d'aquell any 1686, Bernat Amorós nomenà procuradora la seva esposa, Maria Àngela, la qual residia a Barcelona, amb la finalitat general de rebre tot allò que fos degut al pintor, però, al marge del document, s'hi afegí dues notes. Amb la primera l'atorgant donava poder a la procuradora per poder vendre a carta de gràcia, o sigui, amb la facultat de poder recuperar els béns venuts, dues cases situades a Barcelona, al carrer anomenat Botella, prop del Pedró, una de les quals limitava amb les cases del pintor Biosca.¹ Amb la segona, es facultava la procuradora per poder firmar

¹ Posteriorment, aquesta nota va ser ratllada.

i jurar els capítols matrimonials faedors entre el mestre velluter Francesc Bergadà, veí de Barcelona, i la donzella Agustina Amorós, filla del pintor, i pagar el dot de l'esmentada donzella (doc. 5).

L'última notícia que tenim del pintor Bernat Amorós és del dia 7 de desembre de 1687, data en què li fou feta una pòlissa per poder cobrar 22 lliures, que eren l'import del quadre de la Immaculada Concepció que havia pintat per a la capella de la Paeria (doc. 8). Sortosament, aquest quadre ha pogut arribar als nostres dies i es conserva al Museu Comarcal de Cervera.²

Aquestes tres notícies sobre Bernat Amorós ens permeten suposar que el susdit pintor va romandre a Cervera, aproximadament, des de les acaballes del mes de juliol de 1686 fins als primers dies del mes de desembre de 1687. No sabem amb certesa si durant aquesta estada a Cervera va fer altres obres. Li ha estat atribuïda, però, l'elaboració d'altres quadres, entre els quals, quatre que actualment es conserven a l'antiga Casa de Caritat, avui Residència Mare Janer.³

2.2. *Andreu Artigues*

Les dades que tenim d'aquest pintor ens permeten saber que a l'inici de l'any 1698 residia a Santa Coloma de Queralt i que estava casat amb Maria Rosa Coma, filla del notari Magí Coma, el qual, en aquell temps, residia a Ponts (doc. 14). L'any 1702, però, Andreu Artigues vivia a la susdita població de Ponts. Aquell mateix any, un germà seu, anomenat Magí Artigues, que era cirurgià, habitava a Cervera (doc. 17). No coneixem cap obra d'aquest artista.

2.3. *Besora*

Aquest pintor barceloní, com ja hem dit anteriorment, és esmentat en un document de l'any 1686 com a propietari d'unes cases que limitaven amb una casa de Bernat Amorós (doc. 5).

² En donà notícia, cent anys enrere, Duran (1920, p. 51).

³ Aquests quatre quadres representen les escenes següents: la Visitació, l'Adoració dels pastors, l'Epifania i la Presentació al temple. Un detallat estudi sobre aquest pintor: Yeguas, 2014a, p. 13-14 i 43-47; Yeguas 2014b, p. 52-53.

2.4. *Joan Casamor*

Les notícies documentals que tenim d'aquest pintor i daurador⁴ són abundants. Segons la primera, datada el 2 de setembre de 1686, aquell dia l'artista nomenà procurador un oncle seu anomenat Joan Bongal, que era cirurgià (doc. 4). Sabem també que Joan Casamor estava casat amb Paula Reguer, la qual era familiar de l'escultor cerverí Felip Reguer. L'any 1687, aquest escultor no devia disposar de diners, ja que, per poder pagar el dot de l'esmentada Paula Reguer, va haver de donar-li dos censals morts que valien 105 lliures (doc. 6).

L'any 1688, foren col·locades les armes o escut de la Diputació del General de Catalunya a la casa que aquesta institució tenia a Cervera.⁵ En aquesta obra —suposem que era de fusta—, hi treballà el fuster Macià Armengol i Joan Casamor, que la degué pintar. Els materials i treballs dels esmentats operaris costaren cinc lliures i quatre sous (doc. 10).

Sabem que, l'any 1689, Joan Casamor nomenà procurador seu Jaume Roca, un adroguer de Cervera (doc. 11) i que, aquell mateix any, el pintor va rebre dotze lliures del clavari de la Paeria de Cervera. Aquesta dada és important, ja que aquest pagament podria correspondre a l'elaboració, per part del pintor, d'alguna obra destinada a la Paeria. Dissortadament, la brevetat de l'anotació no permet saber-ho amb certesa (doc. 12).

Un document de l'any 1690 ens mostra les dificultats que, en alguna ocasió, tenia Joan Casamor per poder cobrar. Aquell any, l'artista, que és anomenat daurador i pintor, va acceptar rebre en arrendament, per un període de tres anys i pel preu de nou lliures anuals, una vinya situada al terme de Cervera per poder percebre la quantitat que li devia un corder de Cervera anomenat Macià Piulats i la seva esposa, Maria Janer. Per forçar la liquidació del deute, Joan Casamor havia fet tancar a la presó l'esmentat Macià Piulats (doc. 13).

Una altra notícia que tenim de Joan Casamor és del 15 de desembre de 1702. Aquell dia, l'artista va rebre del notari cerverí Jaume Montornès la quantitat de 67 lliures, 10 sous i 3 diners, que eren l'import de la lluitació d'un

⁴ Joan Casamor, l'any 1671, tenia 24 anys. Aquell any actuà com a testimoni en una petició de nul·litat matrimonial presentada per Maria Àngela contra el seu marit, Bernat Amorós (Torras, 2012, p. 456).

⁵ Aquesta casa està ubicada al carrer Major de Cervera i a la façana, en una làpida, encara s'hi pot veure les armes o escut del General.

violari mort i de les pensions que faltava pagar (doc. 18).

A les acaballes de l'any 1722, Joan Casamor ja havia mort. Així ens ho fa saber un document datat el 1724 que fa referència a una venda que feren, el susdit any 1722, Paula Reguer, vídua de l'esmentat Joan Casamor, i el seu fill Jaume (doc. 22).

2.5. Gerardo

D'aquest pintor només en sabem que, l'any 1737, va pintar les armes o escut del difunt Bonaventura de Valls al seu fèretre, per la qual cosa va percebre dues lliures i dos sous (doc. 24).

2.6. Francesc o Mateu Miralles

Consta que aquest pintor i daurador era oriünd de Cervera i, l'any 1729, habitava a Estadella, una població del regne d'Aragó. No sabem per què havia canviat el seu nom, ja que primer es deia Francesc i després era anomenat Mateu. Aquell any, va vendre a Bernat Serres, un pagès de Cervera, una peça de terra i un censal mort pel preu de 185 lliures (doc. 22).

2.7. Miquel Pernau

L'única notícia que tenim d'aquest pintor⁶ és una anotació de l'any 1737, segons la qual, en aquell temps, va rebre tres lliures per haver pintat les armes o escut del difunt Bonaventura de Valls a les atxes que es posaren durant el seu funeral (doc. 24).

2.8. Francesc Puig

D'aquest daurador ceriverí només en donem una notícia documental datada el 5 de març de 1698. Pel contingut d'aquesta notícia, sabem que Francesc Puig era fill del també daurador Josep Puig i de la seva esposa, Mònica (doc. 15).

⁶ Aquest pintor potser era familiar del daurador Fèlix Pernau, que, els anys 1738-1739, va daurar el retaule de la capella de l'Ajuntament de Cervera (Llobet, 2001, p. 95-97 i 114).

2.9. Josep Puig

Ja sabem que Josep Puig⁷ era pare de Francesc Puig. L'any 1684, el susdit Josep Puig, que consta com a pintor i daurador, va rebre tres lliures i deu sous per pintar les armes o escut del difunt en uns papers posats a les atxes i el túmul de Josep de Torres el dia que li foren fets el funeral i l'enterrament (doc. 1).

Tres anys després, a Josep Puig li van ser donades 25 lliures i 6 sous, quantitat que era l'import d'haver daurat el penell de la teulada de la Paeria, l'escut de la capella del mateix edifici i l'escut de la part superior de l'escala de la susdita Paeria (doc. 7).⁸

Aquell mateix any 1687, l'esmentat artista va rebre dues lliures i deu sous per haver daurat la clau de la volta de la capella de la Paeria (doc. 9).

El 1698, l'esmentat Josep Puig, la seva esposa Mònica i el seu fill Francesc van vendre al convent de Sant Agustí de Cervera un censal d'un import de cent lliures (doc. 15).

Més interessant és una notícia datada el 24 de gener de 1704 que ens permet saber que el daurador cerverí Josep Puig, en aquella data, reconeixia que devia a Jeroni Planella, un batifuller de Barcelona, 89 lliures i 16 sous, que eren l'import de diversos milers de panys d'or, deute que seria satisfet dins un període de temps que acabaria el dia de Santa Maria del mes d'agost següent (doc. 19).

2.10. Joan Revelé

Sobre aquest pintor, que l'any 1701 habitava a Cervera, només sabem que, el dia 28 de novembre d'aquell any, Pere Joan Ribera, un pagès de Vilagrasseta, reconeixia que li devia nou lliures, tretze sous i sis diners, que eren l'import d'un préstec sense interès que li havia fet. El deutor es comprometia a liquidar

⁷ Josep Puig, l'any 1682, es comprometé a daurar i fer pintar el retaule de l'altar major de l'església parroquial de Biosca (Llobet, 2004, p. 60 i 91-93). Aquest daurador, l'any 1691, s'obligà, davant el capità i el clavari de la germandat de sant Isidre, de Bellpuig, a daurar el retaule de Sant Isidre de l'església d'aquesta població (Llobet, 1997, p. 145 i 152-153). Més notícies sobre aquest artista a Olivé, 2008, p. 72.

⁸ El penell de la teulada de l'antiga Paeria, que té la forma d'un cérvol, i l'escut de Cervera de la part superior de les escales han pogut arribar als nostres dies. Malauradament, la capella ha estat desfeta.

el deute dins un període de temps que acabaria el dia 12 de desembre d'aquell mateix any (doc. 16).

2.11. Lluís Tarrats

Ja hem dit que, l'any 1868, el jove Lluís Tarrats —tenia divuit anys— va entrar com a aprenent al taller que, en aquell temps, tenia a Cervera el pintor i daurador Bernat Amorós amb la finalitat que el mestre li ensenyés, durant sis anys, aquests oficis (doc. 3). Si es complí el contracte establert, l'any 1692 Lluís Tarrats finalitzà l'aprenentatge, però, en aquella data, Bernat Amorós ja no es trobava a Cervera, cosa que fa suposar que Lluís Tarrats es desplaçava allà on residia el mestre en cada moment. Sabem, però, que, l'any 1717, Lluís Tarrats, que en aquella ocasió és anomenat daurador, posseïa terra al terme de Cervera (doc. 20).

L'únic esment d'una intervenció de Lluís Tarrats en una obra artística documentada en els textos que transcrivim en aquest article és el treball que va fer, l'any 1722, en les armes o escut destinades als funerals de Pere de Navés, per la qual cosa va rebre cinc lliures i quatre sous (doc. 21).

2.12. Pere Ventura

L'existència d'aquest pintor de Milà, que l'any 1686 es trobava a Cervera, ens era desconeguda. Ara sabem que, aquell any, cobrà dels marmessors de la difunta Victòria, esposa de Joan Bargués, vint lliures i deu sous, disset lliures i deu sous dels quals eren l'import de pintar un quadre amb diverses imatges de sants per a la capella de Sant Ermengol, la qual estava situada als afores de la població de Cervera, i tres lliures més corresponien a sis canes de cànem per a aquest quadre (doc. 2). La família Bargués, en aquell temps, era la propietària de la susdita capella de Sant Ermengol.

3. Nòmina dels artistes⁹

Amorós, Bernat, pintor i daurador, de Barcelona, 3, 5, 8.

Artigues, Andreu, pintor, de Santa Coloma de Queralt, 14, 17.

Besora, pintor, de Barcelona, 5.

⁹ Els números remetent als documents transcrits.

Casamor, Joan, pintor i daurador, de Cervera, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 18, 22.
Miralles, Francesc o Mateu, pintor i daurador, de Cervera, 23.
Puig, Francesc, daurador, de Cervera, 15.
Puig, Josep, pintor i daurador, de Cervera, 1, 7, 9, 15, 19.
Reguer, Felip, escultor, de Cervera, 6.
Revelé, Joan, pintor, de Cervera, 16.
Tarrats, Lluís, pintor i daurador, de Cervera, 3, 20. 21.
Ventura, Pere, pintor, de Milà, 2.

Immaculada Concepció, de Bernat Amorós (1687). Museu Comarcal de Cervera.

Textos documentals

1

1684, juny, 3. Cervera

Josep Puig, pintor i daurador, de Cervera, reconeix que ha rebut tres lliures i deu sous per pintar les armes del difunt en uns papers posats a les atxes i el túmul de Josep de Torres el dia que li foren fets els funerals i l'enterrament.

Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG), Fons Notarial, Cervera, 104, Jaume Montornès II, Manual, 1682-1684, f. 43r-43v.

Die 3 iunii 1684.

Ego Iosephus Puig, pictor et deaurator, praesentis villae Cervariae, gratis, etc., confiteor et in veritate recognosco vobis domnae Teresiae de Monserrat et Sabater, uxori domini Onofrii de Monserrat et Merlés, domicelli, in praesenti villa populati, uti tenutariae hereditatis et bonorum omnium quae fuerunt nobilis don Iosephi de Torras et Oluya, domini de las Puellas, quondam primi viri vestri, pro vestris dote et sponsalitis, etc., absenti, etc., quod numerando, realiter et de facto, ad meas omnimodas voluntates, dedistis et solvistis mihi tres libras et decem solidos, barchinonenses, per lo pintar en papers las armas de dit senyor don Joseph de Torras per a posar a las atxas y túmulo lo dia de son enterro y funeraries. Et ideo, renuntiando, etc. Actum, etc.

Testes sunt Iosephus Rossell, pedagogus, et Albertus Domingo, agricola, Cervariae.

2

1686, juny, 20. Cervera

Pere Ventura, pintor, oriünd de Milà, actualment a Cervera, reconeix que ha rebut dels marmessors de la difunta Victòria, esposa de Joan Bargués, vint lliures i deu sous, disset lliures i deu sous dels quals són l'import de pintar

un quadre amb diverses imatges de sants per a la capella de Sant Ermengol, situada al terme de Cervera, i tres lliures corresponen a sis canes de cànem per a aquest quadre.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 108, Maties Sala, Manual, 1686, s. f., i paper solter adjunt (versió del paper solter).

Die 20 mensis iunii anno a nativitate Domini 1686 in villa Cervariae, diocesis coelsonensis.

Ego Petrus Ventura, pictor, oriundus de Milan et de presenti in presenti villa Cervariae, diocesis coelsonensis, habitator, gratis, etc., confiteor et in veritate recognosco vobis reverendi Iosepho Domingo, presbitero et beneficiato ecclesiae parrochialis eiusdem villae Cervariae, Iosepho Casanoves, etiam presbitero et rectori parrochialis ecclesiae loci de Monclar, Raphaeli Hortells, maceratori, absentibus, et Ioanni Bargués, presenti, manumissoribus et executoribus testamenti seu ultimae voluntatis Victoriae Bargués, quondam uxoris dicti Ioannis Bargués, quod modo infra scripto dedistis et solvistis mihi meque a vobis, dicto manumisserio nomine, habuisse et recepissee confiteor viginti libras et decem solidos monetae Barchinonae, quae sunt scilicet decem septem librae et 10 solidi pro pretio et valore de pintar un quadro de diffarents imatges de sants, lo qual deixà en son testament la dita Victòria Bargués que per los marmessors fos fet en la capella de Sant Armengol, scita al terme de la present vila, et, ex alia parte, tres librae per sis canes de cànem per dit quadro. Modus solutionis dictarum 20 librarum, 10 solidorum, talis fuit et est quoniam illas habui et recepi a vobis per manus dicti Ioannis Bargués numerando, realiter et de facto ad meas omnimodas voluntates. Et ideo, etc. Testes sunt ut in aprisia.

3

1686, juliol, 27. Cervera

Lluís Tarrats, jove, de Cervera, es posa, durant sis anys, com a aprenent i deixeble de Bernat Amorós, pintor i daurador, natural de Barcelona, actualment habitant a Cervera, amb la finalitat que li ensenyi els oficis de pintor i daurador.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 108, Maties Sala, Manual, 1686, s. f.

Die 27 iulii 1686.

Lluís Tarrats, jove, de la present vila de Cervera, de edat 18 anys, poch, etc., per temps, és a saber, de sis anys, del dia present en avant comptadors, se pose y afirme en aprenent y dexeble ab Bernat Amorós, pintor y dorador, natural de la ciutat de Barcelona, lo dia present en la present vila de Cervera habitant, a fi y effecte de que li ensenye los dits officis de pintor y dorador, y, altrament, servir-lo a ell y sa família tant de dia com de nit y en totes y qualsevols coses que per ells li seran manades, lícites y honestes, convenint y en bona fe prometent que durant tot lo dit temps que estarà en sa casa serà bo, fiel y lleal y obedient y que de la casa y servici de dit Amorós nos-s mourà sens llicència sua ho concentiment primer a ell per dit Amorós donat y que a la fi del dit temps li tornarà y restituirà tots los dies y hores que de sa casa y servici serà estat absent, així que tant per via de malaltia com altrament li tornarà y restituirà, de un dia, dos, y, de dos hores, una,¹⁰ convenint y en bona fe prometent que, en cas que lo dit Lluís Tarrats fugís de la casa del dit Amorós y que dins 15 dies no tornara en la dita casa de dit Amorós, li donarà y pagarà a rahó de divuyt dinés per quiscun dia, del dia present fins al dia que se ausentarà de dita casa, obligant-ne per so sa persona y béns, així que li done plena facultat, en cas fugís, de poder-lo fer capturar en qualsevol part que sie y que no sie relaxat de les presons fins a tant vulle tornar en la casa del dit Amorós, tot a ús y costum de Barcelona.

E lo dit Amorós accepte lo dit Lluís Tarrats en dexeble y aprenent seu, convenint y en bona fe prometent que li ensenyarà los dits officis de pintor y dorador de la millor manera sabrà y que provehirà al dit Tarrats, durant lo dit temps, de menjar y bèurer, calsar y vestir, bé y decentment, tant en sanitat com en malaltia, per lo que, lo un al altre, se'n obliguen tots sos béns, mobles, etc. Fiat ut decet, etc.

Testes sunt Joan Bongal, chirurgià, y Jaume Pallissó, scrivent, tots de Cervera.

¹⁰ Sembla que hauria de ser «d'una hora, dues».

4

1686, setembre, 2. Cervera

Joan Casamor, daurador, de Cervera, nomena procurador seu Joan Bongal, jove, cirurgià, oncle seu, d'aquesta població.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 106, Josep Lluelles, Manual, 1685-1686, f. 153r-153v.

Die secunda mensis septembris anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo sexto in villa Cervarie, selsonensis diocesis.

Ego Ioannes Casamor, daurator, ville Cervarie, selsonensis diocesis, grattis, etc., constituo et ordino procuratorem meum sertum, etc., ita quod, etc., vos Ioannem Bongal, iuvinem, chirurgum, abunculum meum, eiusdem ville Cervarie, liset presentem, ad videliset pro me et nomine meo propio petendum, exhigendum, respiendum, recuperandum, consequendum et habendum habuisseque et resepisse confitendum omnes et singulas ac quascunque pecunie quantitates sive pecuniarum summas, mutua, debita, credita, deposita, comandas, comodata pensionesque sensualium mortuorum et violariorum, logeria quaque domorum et terrarum sensus quoque fructus, credditus, proventus et demum alia quelibet emolumenta, bona, res et iura que michi dicto constituenti debentur et fiunt et prestantur fientque et prestantbuntur ac solvi habent et im posterum habebuntur per quasvis universitates, comunitates, corpora, capitula, collegia et singulares personas quibusvis rationibus, iuribus, titulis sive causis [...].

Testes sunt reverendi Christoforus Pont et Iosephus Nadal, ambo presbiteri Cervarie.

5

1686, setembre, 25. Cervera

Bernat Amorós, pintor, veí de Barcelona, actualment habitant a Cervera, nomena procuradora seva Maria Àngela, esposa seva.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 106, Josep Lluelles, Manual, 1685-1686, f. 161v-165r.

Die vigesima quinta mensis septembris anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo sexto in villa Cervarie.

Ego Bernardus Amorós, pictor, civis civitatis Barsinone, in villa Cervarie, solsonensis diocesis, habitator, gratis, etc., constituo et ordino peocuratrism meam sertam ita quod, etc., vos Mariam Angelam Amorós, uxorem mea, in dicta civitate Barsinone residentem, liset absentem, et notario infra scripto pro vobis presenti, ad videlicet pro me dicto constituyente, tam nomine meo proprio quam aliis quibusvis nominibus, petendum, exhigendum, respiendum, recuperandum, consequendum et habendum habuisseque et resepisse confitendum omnes et singulas ac quascunque pecunie quantitates sive pecuniarum sumas, mutua, debita, credita, deposita, comandas, comodata pensionesque sensualium mortuorum et violariorum, logeria quaque domorum et terrarum sensus quoque fructus, credditus, proventus et demum alia quelibet emolumenta, bona, res et iura que michi quibusvis nominibus debentur et debebuntur detinenturque et detinebuntur fiunt et prestantur fientque et prestabuntur ach solvi habent et habebunt ubicus locorum et terrarum per quasvis universitates, comunitates, corpora, capitula, collegia et singulares personas quibusvis nominibus, rationibus, iuribus, titulis sive causis [...]. Actum, etc. Firmo, etc.

Testes sunt Clemens Patau, chirurgus, et Ioannes Casamor, pictor, et Iosephus Marcó, solearius, Cervarie.

[*Al marge esquerre. Posteriorment, el text va ser ratllat:*] Ítem, per a vendre a carta de gràtia, ab acte de poder lluir y quitar, les cases següents:

Primo, tota aquella casa de terra fins al sel, ab son ort y pou dins de aquella, situada en la ciutat de Barselona, al Pedró y en lo carrer dit Botella, la qual casa y ort afronten a sol ixent ab cases de tal Besora, pintor, ab ses confrontacions confrontada, la qual casa és pròpia de ell dit Amorós.

Ítem, tota aquella altra casa de terra fins al sel, ab son ort y pou de aigua viva tras de aquella, situada en la dita ciutat de Barselona, al carrer dit

Botella, prop lo Pedró, ab ses confrontacions confrontada.

[*Al marge esquerre:*] Ítem, per a firmar y jurar los capítols matrimoniales fahedors per hi entre Francisco Bergadà, mestre valluter, de la ciutat de Barselona, de una, y Agustina Amorós, donsellà, sa filla, de part altra, y pagar ab sos estatuts terminis lo dot se li prometrà donar en dits capítols, obligant, per so, tots sos béns mobles, etc., ab totes les renunciacions nesesàries, tant de propi for com altres.

6

1687, gener, 15. Cervera

Felip Reguer, escultor, de Cervera, per pagar a Joan Casamor, pintor, i a Paula Reguer, cònjuges, d'aquesta població, 105 lliures —que són l'import del dot de l'esmentada Paula Reguer i el valor de dos matalassos i dues flassades que els havia de donar—, els ven dos censals morts ja creats que valen 105 lliures i els permet que es quedin l'import de la venda.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 106, Josep Lluelles, Manual, 1686-1688, f. 46v-50r.

Die decima quinta predictorum mensis et anni in villa Cervarie.

Lo honorable Falip Raguer, escultor, de la present vila de Cervera, bisbat de Solsona, tant en son nom propi com encara com ha hereu universal dels béns que foren del quòndam mosèn Joseph Tarroja, negociant, de la dita present vila, per a pagar y satisfer a mosèn Joan Casamor, pintor, y a la señora Paula Casamor y Raguer, cònjuges, de la present vila, en los noms de usufructuari y propietària, cent lliures, moneda barcelonesa, a ells degudes per tantes que ell dit Felip Raguer y la señora Agnès Raguer y Bongal, mare de ell dit Falip Raguer, y mosèn Joan Bongal, jove, sirurgià, quòndam uncle maternal, prometeren donar y pagar en dot, per dot y en nom de dot a dita señora Paula Casamor, com consta en los capítols matrimoniales fets y firmats per y entre dits cònjuges Casamor en poder del discret Rafel Joan Renyer, notari públich, de la present vila, sots diada de 4 del mes de mars del any 1685, axí que per pagar dites cent lliures no trobe altre modo, via ni manera que menos daños li sia com és per la venda dels censals infrascrits morts ja creats,

per ço, de grat, etc., per ell, sos hereus y succesors ven y per títol de venda perpetualment concedex als dits cònjuges Casamor, present lo dit mosèn Joan Casamor y la dita Paula Casamor y Raguer absent, etc., y als seus y a qui ells voldran, perpetualment, los censals següents:

Primo, tot aquell censal mort ja creat de preu y propietat de sexanta-sinch lliures [...].

Ítem, tot aquell altre censal mort ja creat de preu y propietat de coranta lliures [...].

Aquesta venda, etc. [...]. Lo preu de la venda dels dits censals, junt ab la porrata discorreguda de aquells és de cent y sinch lliures, moneda barcelonesa. Et ideo, renunciando, etc. [...]. Actum, etc.

Testes sunt reverendi Iacobus Clos et Augustinus Vilaplana, presbiteri, Cervariae.

Ítem, ab altre acte lo dit mosèn Felip Raguer, venedor predit, de grat, firme àpoca als dits mosèn Joan Casamor y a la señora Paula Casamor y Reguer, cònjuges, compradors predits, present lo dit Joan Casamor y la dita señora Paula Casamor y Raguer absent, etc., de cent y sinch lliures, moneda barcelonesa, que són lo preu de la venda dels dos censals morts ja creats llargament designats en lo preàmbol del precedent acte. Lo modo de la paga de les dites cent y sinch lliures tal fou y és que cent lliures, dits cònjuges Casamor, se han retingudes vers si de sa voluntat per consemblants cent lliures ell dit Felip Raguer los havia de donar y pagar per les causes y rahons també contingudes en lo preàmbol del precedent acte y, les restants sinch lliures a compliment de les dites cent y sinch lliures, també se han retingudes dits cònjuges Casamor a bon compte del valor de dos matalasos y dos flasades, una de la forma major y altra de la forma mitjana, los ha de pagar. Et ideo, renunciando, etc. Firmat, etc.

Testes sunt predicti.

7

1687, juliol, 21. Cervera

Hom fa constar el pagament de 25 lliures i 6 sous al daurador Josep Puig, que són l'import d'haver daurat el penell de la teulada, l'escut de la capella i l'escut de la part superior de l'escala de la Paeria.

ACSG, Cervera, Fons Municipal, Llibre d'Obres de la Casa de la Paeria, 1679-1689, f. 28r.

Als 21 de juliol de dit any, se a fet pòlisa a Joseph Puig, daurador, de vint-y-sinch lliures, sis sous, per aver daurat lo panell de la teulada y los scuts de la capella y del cap de la scala, com apar de la pòlisa 25 lliures, 6 sous.

8

1687, desembre, 7. Cervera

Hom fa constar el pagament de 22 lliures al pintor Bernat Amorós, que són l'import del quadre que ha pintat per a la capella de la Paeria.

ACSG, Cervera, Fons Municipal, Llibre d'Obres de la Casa de la Paeria, 1679-1689, f. 29r.

Als 7 de desembre [de] 1687, se a fet pòlisa a Bernat Amorós, pintor, de vint-y-dues lliure[s], y són per tantes se li'n donen per aver fet lo quadro de la capella de la casa de la Phaeria, com apar de la pòlisa 22 lliures.

9

1687, desembre, 9. Cervera

Hom fa constar el pagament de 25 rals¹¹ al daurador Josep Puig, que són l'import d'haver daurat la clau de la volta de la capella de la Paeria.

¹¹ 25 rals equivalien a 50 sous, o sigui, 2 lliures i 10 sous.

ACSG, Cervera, Fons Municipal, Llibre d'Obres de la Casa de la Paeria, 1679-1689, f. 29r.

Als 9 de desembre de dit any, se a fet pòlisa a Joseph Puig, daurador, de vint-y-sinch reals, y són per aver dorat la clau de la bòveda de la capella, com apar de la pòlisa 2 lliures, 10 sous.

10

1688, novembre, 14. Cervera

Joan Casamor, pintor, i Macià Armengol, fuster, de Cervera, reconeixen haver rebut de Gaspar Bastons, negociant, d'aquesta població, tauler de la taula del General a la vila i col·lecta de Cervera, cinc lliures i quatre sous, que són l'import dels treballs i materials esmerçats en la col·locació de les armes de la Diputació del General a la casa que el General de Catalunya té a Cervera.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 102, Joan Pau Narcís, Manual, 1686-1688, f. 122v.

Die 14 predictorum.

Nos Ioannes Casamor, pigtor, et Mathias Armengol, ligni faber, ville Cervarie, diocesis celsonensis, gratis, etc., confitemur et in veritate recognoscimus habuisse et recepisce vobis honorabili Gaspari Bastons, negociatori, eiusdem, uti tauler de la taula del General de la vila y col·lecta de Cervera, omnes illas quinque libras et quatuor solidos monete Barcinone. Id est dictus Ioannes Casamor, pigtor, per pintar les armes de la deputatió que són posades sobre lo portal de la casa del General de dita vila, tres lliures, deu sous, y al dit Masià Armengol, fuster, una lliura, catorse sous, per la fusta, mans, ferramenta y claus per dites armes, que tot junt summmam capiunt dictas quinque libras et quatuor solidos, la qual àpocha s'és feta en presència del magnífich Gaspar Vila, doctor en medesina, diputat local de dita vila y col·lecta de Cervera. Modus vero solutionis dictarum quinque librarum et quatuor solidorum talis fuit et est quoniam illas habuimus in bona pecunia Barcinone ad nostras omnimodas voluntates. Et ideo, renuntiando, etc. Actum, etc.

Testes sunt Iacobus Porta, agricola, et magnificus Iosephus Vila, in medesina doctor, ville Cervarie.

11

1689, gener, 30. Cervera

Joan Casamor, pintor, de Cervera, nomena procurador seu Jaume Roca, adroguer, d'aquesta població.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 102, Joan Pau Narcís, Manual, 1688-1689, f. 18r.

Die 30 ianuarii 1689.

Nos Ioannes Casamor, pictor, ville Cervarie, diocesis celsonensis, gratis, constituo et ordeno procuratorem meum certum, etc., itaque, etc., honorabilem Iacobum Rocha, adroguerium eiusdem ville, presentem, etc., ad videlicet ad omnes littas sive causas largo modo, cum amplissimi, solito et asueto lituum cursu facultatibus et potestatibus expressis de calumnia iurandi, etc., clama et retroclama quecunque exponendi, etc., cautiones quascunque tam iuratorias quam fideiussorias prestandi, etc., et executiones instandi, etc., et demum ac generaliter, etc. Promitto habere rattum, etc. Actum, etc.

Testes sunt Iacobus Pellissó, Iosephus Mill, chirurgus, et Raymundus Texidor, notarii vice et loco, etc.

12

1689. Cervera

Joan Casamor rep dotze lliures del clavari de la Paeria de Cervera.

ACSG, Cervera, Fons Municipal, Quadern de comptes del clavari, 1689, s. f.

Descàrrega del contre escrit clavari.

[...].

Joan Casamor 12 lliures.

13

1690, novembre, 9. Cervera

Macià Piulats, corder, de Cervera, i Maria Janer, esposa seva, atès que l'esmentat Macià Piulats es troba a la presó d'aquesta població a instància de Joan Casamor, daurador i pintor, també de Cervera, com a conseqüència d'un acte de debitori, amb la finalitat de sortir de la presó i pagar el deute al susdit Casamor, li arrenden, durant tres anys i pel preu de nou lliures anuals, una vinya situada a la partida de les Fontanelles del terme de Cervera.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 102, Joan Pau Narcís, Manual, 1689-1690, f. 102r-103r.

Die 9 novembris 1690 Cervariae.

Matià Piulats, corder, de la present vila, y Maria Piulats y Janer, muller sua, atès y considerat que ell se trobe pres en les presons de la present vila a instància de Juan Casamor, daurador y pintor, de la dita vila, en virtut de acte de debitori firmat en poder del magnífich y discret Raphel Juan Renyer, quòndam notari, als 10 [de] octubre [de] 1686, y, per a librar-se de dita pressó y pagar a dit Casamor lo sobre dit debitori, no an trobat ell y dita sa muller altra via menos danyós a ell y a la dita sa muller que per lo arrendament de la vinya que tenen y posohexen los sobre dits Masià Piulats y Maria, muller sua, en nom de usufructuari y propietària, situada en lo terme de la present vila, a la partida de les Fontanelles, la qual afronte a sol ixent, etc., ab Bernat Serra, a migdia ab Francisco Bagils y Gaspar Bastons, a ponent ab Francisco Puig, texidor, y a tremuntana ab dit Bagils.

Lo qual arrendament fan per temps de tres anys y tres collites de tots grans y fruits, comensant al podar del present any, per preu de vint-i-set lliures, a rahó de nou lliures cada any, y, finits dits tres anys, li ayen, dits cònjuges Piulats, de acabar de fer-li lo compliment al sobre dit debitori y gastos. Y, quant no, que no fenesque lo dit arrendament, sinó que lo aye de continuar un any més. Y, finit aquell, la aye de dexar vàcua y despedida en favor de dits cònjuges Piulats, no entenent revocar les obligacions del dit acte quant per ninguna via se'n volguesen apartar dits cònjuges Piulats. E lo dit Casamor accepte lo dit arrendament per lo sobre dit preu y promet de aportar-la a ús y pràctica de bon pagès, ab

totes les clàusules y obligations necessàries, etc. E, los dits cònjuges Piulats, fer-li tenir y valer lo dit arrendament, ab obligació de tots sos béns y renunciacions necessàries, no entenent revocar per lo present les obligations del primitiu acte. Y axí o firmen y juren.

Testes Damià Farran, sastre, y Francisco Porta, pagès, et Raymundus Texidor, scriptor, substitutus notarii infra scripti.

14

1698, gener, 11. Cervera

Maria Rosa Coma, esposa d'Andreu Artigues, pintor, de Santa Coloma de Queralt, nomena procurador seu el notari Magí Coma, de Ponts, pare seu.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 111, Joan Teixidor, Esborrany, 1696-1698, s. f.

Die 11 ianuarii 1698 Cervariae.

Ego Maria Rosa Artigues et Coma, uxor Andreae Artigues, pictoris, villae Sancte Columbe de Queralto, diocesis vicensis, [...], gratis, etc., constituo et ordino procuratorem meum, certum, etc., ita quod, etc., vos discretum Maginum Coma, notarium publicum villae de Pontibus, diocesis urgellensis, patrem meum, praesentem, [...].

Actum, etc.

Testes sunt honorabilis Raymundus Bergadà, chirurgus, et Benedictus Rovira, rastiarius, Cervariae.

[*Al marge esquerre:*] Extractum.

15

1698, març, 5. Cervera

Josep Puig, daurador; Mònica, esposa seva, i Francesc Puig, jove, daurador, fill llur, tots de Cervera, venen al convent de Sant Agustí, d'aquesta població, un censal d'un import de cent lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 108, Maties Sala, Manual, 1697-1698, s. f.

Die 5 martii 1698.

Lo honorable Joseph Puig, deurador, Mònica Puig, cònjuges, y Francisco Puig, jove, daurador, son fill, tots de la present ciutat de Cervera, bisbat de Solsona, per expedició de sos negocis, etc., venen y per títol de venda concedeixen al reverent pare fra Benet Rius, prior del convent de Sant Agustí, de la present vila de Cervera, absent, y, per ell lo reverent pare fra Nicholau Comerans, sobprior de dit convent, present, e/o, més verament, al dit convent, comprant a nom y a obs de dit convent, [...] y als successors de dit convent, perpètuament, carta, emperò, de gràcia de redimir mitgansant, 5 lliures, moneda barcelonesa, de penció de censal, havedores y cobradores de ells dits venedors y de quiscú de ells a soles del dia present a un any, y així després quiscun any en consemblant diada ho termini, [...]. Lo preu de dit censal és 100 lliures, moneda barcelonesa, a raó ho for de vint mília per mil, [...].

Testes [...].

16

1701, novembre, 28. Vilagrasseta

Pere Joan Ribera, pagès, de Vilagrasseta, reconeix que deu a Joan Revelé, pintor, habitant a Cervera, nou lliures, tretze sous i sis diners, que són l'import d'un préstec sense interès.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 113, Josep Gener, Manual, 1700-1701, f. 210r-211r.

Die XXVIII mensis novembris anno a nativitate Domini M DCC I in loco de Vilagrasseta, diocesis vicensis.

Ego Petrus Ioannes Ribera, cultor, loci de Vilagrasseta, diocesis vicensis, gratis, etc., confiteor et in veritate recognosco debere vobis honorabili Ioanni Revelé, pictori, in villa Cervariae, celsonensis diocesis, commoranti, praesenti, et vestris, novem libras, terdecim solidos et sex denarios, monetae Barchinonae, et sunt pro consimilibus per vos mihi gratiose et absque ullo interesse mutuatis, quas confiteor a

vobis habuisse et recipisse. Et ideo, renuntiando, etc., convenio et bona fide promito dictas novem libras, terdecim solidos et sex denarios dare et solvere vobis aut vestris hinc ad diem duodecimam mensis desembris proxime venientis, sine aliqua videlicet dilatione, etc. [*Espai en blanc.*]

[*Al marge esquerre:*] Fiat cum omnibus clausulis, obligationibus et renuntiationibus necessariis, [...].

Testes sunt Raymundus Pont, cultor, dicti loci Villagrassetae, et Iosephus Boldú, cultor, villae Cervariae, celsonensis diocesis.

[*Al marge esquerre:*] Dicta die 28 novembris. Huiusmodi debitorii instrumentum, de voluntate et in praesentia dicti Revelé, fuit cancellatum et annullatum, ita et taliter, etc. Testes [...].

17

1702, febrer, 11. Cervera

Andreu Artigues, pintor, de Santa Coloma de Queralt, actualment habitant a Ponts, nomena procurador seu Magí Artigues, cirurgià, de Santa Coloma de Queralt, actualment habitant a Cervera, germà seu.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 112, Josep Pomés i Mensa, Manual, 1702, f. 12v-13r.

Die XI mensis februarii anno a nativitate Domini M DCC II in civitate Cervariae.

Ego Andreas Artigues, pictor, villae Sanctae Columbae de Queralt, diocesis vicensis, nunch in villa de Pons, diocesis urgellensis, habitator, gratis, etc., constituo et ordino procuratorem meum, certum, etc., ita quod, etc., vos Maginum Artigues, iuvenem, chirurgum, eiusdem villae Sanctae Columbae, nunch in praesenti civitate Cervariae habitatorem, fratrem meum, his praesentem, ad videlicet pro me et nomine meo, petendum, exhigendum, recipiendum, recuperandum, consequendum et habendum habuisseque et recipisse confitendum omnes et singulas ac quascunque paecuniae quantitates [...] quae mihi debentur et debebuntur [...].

Actum, etc.

Testes sunt Iacobus Pellissó, scriptor, et Franciscus Minguella, iuvenis, ligni faber, ambo Cervariae.

[*Al marge esquerre:*] Extractum.

18

1702, desembre, 15. Cervera

Joan Casamor, daurador, de Cervera, reconeix que Jaume Montornès, notari públic, d'aquesta ciutat, li ha donat 67 lliures, 10 sous i 3 diners, que són l'import de la lluçió d'un violari mort i de les pensions que falta pagar.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 112, Joan Pomés i Mensa, Manual, 1702-1704, f. 70r-71r.

Die XV mensis dezembris anno a nativitate Domini M DCC II.

Ego Ioannes Casamor, deaurator, praesentis civitatis Cervariae, diocesis coelsonensis, gratis, etc., confiteor et in veritate recognosco vobis discreto Iacobo Montornès, notario publico, eiusdem praesentis civitatis, his praesenti, quod, modo infra scripto, dedistis et solvistis mihi egoque a vobis habuisse et recepisse confiteor sexaginta septem libras, decem solidos et tres denarios, monetae Barchinonae, et sunt scilicet quinquaginta novem librae et decem solidi in luytionem, quitationem sive pretii restitutionem illius violarii mortui iam creati [...] et restantes octo librae et tres denarii sunt pro ratta pentionis currentis [...].

Actum, etc.

Testes sunt Raphael Bosch, agricola, loci de Altet, diocesis urgellensis, et Iosephus Graells, agricola, loci de Pujalt, diocesis vicensis.

19

1704, gener, 24. Cervera

Josep Puig, daurador, de Cervera, reconeix que deu a Jeroni Planella, batifuller, de Barcelona, 89 lliures i 16 sous, que són l'import de diversos milers de panys d'or.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 112, Joan Pomés i Mensa, Manual, 1702-1704, f. 14v-16r.

Die XXIII mensis ianuarii anno a nativitate Domini M DCC IIII.

Ego Iosephus Puig, deaurator, praesentis civitatis Cervariae, gratis, etc., confiteor et in veritate recognosco me debere vobis honorabili Hieronymo Planella, bracteario, vulgo batiffuller, civi Barchinonae, licet absenti, etc., honorabili Francisco Pagès, chirurgo, eiusdem praesentis civitatis Cervariae, procuratori vestro, et notario infra scripto pro vobis praesenti, etc., octuaginta novem libras et sexdecim solidos, monetae Barchinonae, et sunt pro consimilibus per me vobis debitis pro diversis milliis, vulgo millers, de paniis de or per me a vobis emptis, habitis et receptis per me etiam vobis omnimodae voluntati meae, ut apparet quodam chirographo ac de causa de dicta quantitate per me vobis firmato die duodecima februarii anni proxime conclusi, volens cum praesenti comprahendatur vine, etc. Et ideo, renuntiando, etc., promitto illas dare et solvere vobis hinc ad diem seu festum Beatae Mariae mensis augusti proxime venientis, cum salvetate et prottestatione sequenti: quod reservo ius ad compelliendum vobis mihi dare et solvere eo quod mihi debitis, causis et retionibus per me iuste allegandis. Et praedicta omnia et singula (salva tamen dicta prottestatione) attendere et complere promitto, sine dilatione, etc. [...].

Actum, etc.

Testres sunt Hieronymus Segarra, sutor, et Raymundus Soler, sartor, ambo Cervariae.

[*Al marge esquerre:*] Extractum.

20

1717, novembre, 18. Cervera

Josep Garriga, semoler, de Cervera, cedeix als creditors dels béns del seu pare diversos béns, entre els quals una peça de terra que limita pel costat d'occident amb terra de Lluís Tarrats, daurador.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 110, Cristòfol Nuix, Manual, 1715-1717, f. 191r-192r.

Die decima octava mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo decimo septimo.

Ego Iosephus Garriga, semolerius, praesentis civitatis Cervariae, [...], gratis, etc., [...], cedo et renuntio creditoribus dictorum bonorum dicti quondam patris mei bona quae fuerunt eiusdem patris mei quae consistunt: [...]. Item, in quandam aliam petiam terrae [...] scitam in dicto termino et partita dicta de Matarnera, quae terminatur scilicet [...] et ab occidente cum terris Ludovicis Tarrats, dauratoris. [...].

Actum, etc.

Testes sunt Hieronimus Texé, agricola, et Iosephus Armengol, scriptor, Cervariae.

[*Al marge esquerre:*] Extractum [...].

21

1722, agost, 9. Cervera

Lluís Tarrats, daurador, de Cervera, reconeix que ha rebut cinc lliures i quatre sous per fer les armes per als funerals de Pere de Navés.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 112, Josep Pomés i Mensa, Manual, 1721-1722, f. 138r-138v.

Die VIII mensis augusti anno a nativitate Domini M DCC XXII.

Ego Ludovicus Tarrats, deaurator, praesentis civitatis Cervariae, diocesis coelsonensis, gratis, etc., (fiat ut in prima remissa et postea dices:) quinque libras et quatuor solidos, monetae Barchinonae, et sunt pro pretio et valore armorum pro funeralibus dicti quondam Raymundi de Navés, obtemperando in his suam ultimam dispositionem, volens cum praesenti comprehendatur quoddam chirographum per me factum, ut de una et eadem quantitate his apparent solutiones. [...].

Testes sunt reverendus Fhaelix Savall, presbiter, hebdommadarius ecclesiae parochialis Cervariae, et Iosephus Seperes, pharmacopola, etiam Cervariae.

[*Al marge esquerre:*] Extractum dicto die cum sigilli quarti.

22

1724, març, 17. Cervera

Lluc Rius, pagès, cedeix a Paula, vídua de Joan Casamor, pintor, i Jaume Casamor, cabellaire, fill seu, tots de Cervera, una peça de terra que anteriorment els va comprar.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 118, Josep de Montaner i Nuix, Manual, 1723-1725, f. 41r-41v.

Dicta die XVII mensis martii anno M DCC XXIII.

Ego Lucas Rius, agricola, praesentis civitatis Cervariae, diocesis celsonensis, attendens et considerans cum instrumento recepto et testificato penes notarium infra scriptum die 22 mensis decembris anni 1722 vos infra scripta Paula Casamor, vidua relicta Ioannis Casamor, pictoris, eiusdem civitatis, et Iacobus Casamor, clinarius sive cabellerayre, eiusdem civitatis, mater et filius, pro precio ducentarum librarum barchinonensium vendidit mihi et meis totam illam petiam terrae, [...], scitam in termino eiusdem civitatis et in partita del Mas d'en Cardona, [...], gratis, etc., per me et meos heredes et successores quoscunque renuncio, cedo, transfero et transporto vobis dictis matris et filio Casamor, vobis dicto Iacobo praesentis, inferius tamen ambobus acceptantibus, et vestris et quibus volueritis perpetuo predictam petiam terrae [...].

Actum, etc.

Testes firmæ omnium predictorum, dempte firma dictae Paule Casamor, sunt [...].

[*Al marge esquerre:*] Extractum die 21 decembris 1730 cum papyro sigilli 2.

23

1729, juny, 4. Cervera

Francesc Miralles, actualment anomenat Mateu Miralles, pintor i daurador, oriünd de Cervera, però ara habitant a Estadella, regne d'Aragó,

ven a Bernat Serres, pagès, de Cervera, una peça de terra i un censal mort pel preu de 185 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 116, Ambròs Copons i Fita, Manual, 1728-1729, f. 459v-463r.

Die 4 mensis iunii anno 1729 Cervariae.

Ego Franciscus Miralles, nunch vero nuncupatus Matheus Miralles, pictor et deaurator, oriundus a praesenti civitate Cervariae, diocesis celsonensis, nunch vero in villa de Estadilla, regni Aragonum, diocesis illerdensis, habitator, [...], gratis, etc., per me omnesque heredes et successores meos quoscunque vendo tituloque et ex causa huiusmodi venditionis concedo vobis honorabili Bernardo Serres, agricolae, dictae civitatis, praesenti, et vestris ac quibus volueritis perpetuo:

Primo, totam illam petiam terrae [...] habeo et possideo scilicet in termino dictae civitatis et in partita dicta de Capell [...].

Item, totum illiud censuale mortuum iam creatum pretii sive proprietatis septuaginta quatuor librarum et pensionis annuae trium librarum et quatuordecim solidorum [...].

[...]. Pretium vero huiusmodi venditionis dictae petiae terrae et dicti censualis est centum octuaginta quinque librae, monetae Barchinonae, videlicet centum viginti quinque librae pro dicta petia terrae et sexaginta librae pro dicto censuali, [...].

Actum, etc.

Testes sunt Petrus Vila, in praesenti civitate Cervariae, diocesis celsonensis, commorans, et Franciscus Antonius Copons et Pellissó, eiusdem civitatis, ambo scriptores.

[*Al marge esquerre:*] Extractum die 17 maii 1730 cum folio sigilli 2.

24

1737, agost, 29. Cervera

Hom fa constar el pagament de dues lliures i deu sous a un pintor anomenat Gerardo per haver pintat les armes o escut del difunt Bonaventura de Valls al seu fèretre i el pagament de tres lliures al pintor Miquel Pernau per haver pintat les susdites armes o escut a les atxes que es posaren durant el seu funeral.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 119, Ramon Teixidó i Grau, Manual, 1736-1737, f. 196r-200v.

Die XXVIII mensis augusti anno a nativitate Domini M DCC XXXVII in civitate Cervariae, diocesis coelsonensis.

[...].

Memorial del import del combregar, extremaunció, sepultura, funeral, missas y de altres pios suffragis que se han fet, celebrat y pagat, respective, segons la disposició testamentaria del noble senyor don Bonaventura de Valls, per sos senyors administradors, y és com segueix:

[...].

Ítem, a tal Gerardo, pintor, per las armas del fèretre 2 lliures, 2 sous.

Ítem, a Miquel Pernau, pintor, per las armas de las atxas 3 lliures.

[...].

Bibliografia

- DURAN I SANPERE, A. (1920). «La casa municipal de Cervera». *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, núm. 301 (febrer), p. 41-62.
- LLOBET I PORTELLA, J. M. (1997). «Retaules i altres obres d'art de l'Urgell (segle XVII)», *Urtx*, núm. 10, p. 143-155.
- (2001). «Retaules de Cervera (segle XVIII)». *Palestra Universitària*, núm. 14, p. 83-122.
- (2004). «Documents sobre retaules catalans del segle XVII». *Palestra Universitària*, núm. 17, p. 59-100.
- OLIVÉ I OLLÉ, F. (2008). «El daurat del retaule major de l'església parroquial de Sant Joan Baptista de Valls, obra del daurador Magí Torrebruna (1699-1702)». *Quaderns de Vilaniu*, núm. 54, p. 59-90.
- TORRAS I TILLÓ, S. (2012). *Pintura catalana del Barroc. L'auge col·leccionista i l'ofici de pintor al segle XVII*. Bellaterra, Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona: Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Rovira i Virgili, Museu Nacional d'Art de Catalunya.
- YEGUAS I GASSÓ, J. (2014a). «Bernat Amorós: vida i obra». *Capcorral*, núm. 10, p. 13-14 i 43-47.
- (2014b). «Bernat Amorós i la Immaculada Concepció de la Paeria de Cervera». *Capcorral*, núm. 10, p. 52-53.

